

„Úplně jinak.“ Nový průšvih s plynem, Německo, ruský plyn. A zima

parlamentnilisty.cz/arena/monitor/-Uplne-jinak-Novy-prusvih-s-plynem-Nemecko-rusky-plyn-A-zima-738143

Radek Kotas

17.06.2023 16:30 | Analýza

Plánované odstavení velkého nizozemského plynového vrtu a zároveň rušení jaderných elektráren v Německu. Ať si každý domyslí, proč se to děje, řekl ParlamentnímListům.cz exředitel Pražské plynárenské Pavel Janeček. Slova, že Nizozemci chtějí končit s těžbou kvůli otřesům půdy, odmítá. V případě tuhé zimy by nyní Evropě dle něj plyn chyběl. Že se do střední Evropy vrátí ruský plyn, považuje jen za otázku času.

[Sdílej](#)

Foto: **Hans Štembera**

Popisek: **Uzavírací ventily, ilustrační foto**

Evropou, vzpamatovávající se z loňského vrcholu ceny zemního plynu, v tomto týdnu otřásl jeho opětovné prudké zdražení, které přišlo po informacích, jež vhnání nejistotu ohledně jeho dodávek pro starý kontinent. Důvodů pro tuto nejistotu je hned několik.

Norsko, které je největším evropským dodavatelem plynu od doby, kdy byly po ruském vpádu na Ukrajinu výrazně omezeny dodávky od Moskvy, se postaralo hned o první znejistění trhu s plynem, jelikož se kvůli odstávce zpracovatelského závodu Nyhamna společnosti Shell sníží celková produkce norského plynu.

V pátečním prohlášení pro agenturu Reuters tamní provozovatel plynárenské infrastruktury Gassco s odvoláním na Shell uvedl, že se tato „složitá situace“, způsobená problémy ve zpracovatelském závodě, protáhne hned na několik následujících týdnů.

Mnohem trvalejší důsledky pro Evropu však má druhá zpráva, která růst cen plynu značně podpořila a zároveň podpořila obavy o budoucnosti evropské energetické soběstačnosti. Agentura Bloomberg totiž ve čtvrtek publikovala zprávu, že se nizozemská vláda chystá v průběhu června rozhodnout o trvalém uzavření největšího evropského plynového pole v Groningenu. A to už za méně než čtyři měsíce.

Podle zdrojů agentury se plynové pole na severovýchodě Nizozemska, které je největším ložiskem zemního plynu v Evropě a desátým největším na světě, má uzavřít již k 1. říjnu. Plány na tento krok jsou zatím neveřejné, mluvčí nizozemské vlády však potvrdil, že tamní kabinet ve věci skutečně chce rozhodnout oficiálně již během tohoto měsíce.

Fotogalerie: - Česko proti bídě

Energetický expert a někdejší šéf Pražské plynárenské Pavel Janeček upozornil, že by přitom zásoby plynu v Groningenu dokázaly pokrýt běžnou roční evropskou spotřebu plynu a v minulosti se groningenské plynové pole významně podílelo na pokrytí evropské spotřeby. „V dobrých letech Evropy před koronavirou pandemií tvořil plyn z Groningenu 12 procent evropské spotřeby,“ uvedl Janeček pro ParlamentníListy.cz.

Nyní již však těžba v Groningenu probíhá v utlumeném režimu a do října se již má vytěžit maximálně 2,8 miliardy metrů krychlových plynu. Dle zdrojů agentury Bloomberg chystané rozhodnutí o uzavření plynového pole ještě není zcela nezvratné, a pokud by nastala další energetická krize nebo velmi studená zima, trvalo by asi jen dva týdny, než by se vrty znovu otevřely. V příštím roce by však mohla podle jednoho z lidí obeznámených s plány nizozemské vlády plynové vrty zasypat betonem.

Nouzové obnovení těžby, o němž se Bloomberg zmiňuje, je podle Janečka skutečně možné. „Je to možné. Je to stejné jako když naši politici zkoumali, co se stane, když Rusové přestanou dodávat plyn do Evropy a budou muset utlumit těžbu. V Rusku to podle ideologického mínění našich politiků způsobilo obrovské škody a nemožnost obnovy. A v Groningenu to možné je? Jasně, že je to možné! Otázkou je pouze nákladovost. O ničem jiném to není,“ poznačil někdejší šéf Pražské plynárenské a vzpomenu tak na některé politiky, kteří tvrdili, že po udělení stopky ruskému plynu již Moskva nebude mít možnost těžbu znovu obnovit.

Argumentem pro kontroverzní rozhodnutí mají být především častá zemětřesení, jež postihují oblast těžby, přičemž tento problém jmenuje i samotná těžařská společnost Shell. Těžba plynu se kvůli častým otřesům, jež nejsou silné, ale způsobují nemalé škody a dle Bloombergu poškodily od 80. let již tisíce domů, setkává s nelibostí místních obyvatel, hlavní záchvěvy, které předznamenaly konec těžby v Groningenu, však nenastaly v této oblasti – došlo k nim na nizozemské politické scéně.

Na počátku měsíce se debata kolem těžby v Groningenu, probíhající již od roku 1963, dostala do nizozemského parlamentu poté, co zpráva tamního vyšetřovacího výboru ohledně nepříznivých dopadů těžby plynu dle serveru Euractiv.com dospěla k závěru, že nizozemský stát a těžební společnosti kvůli jejich finančnímu zisku z těžby „zanedbaly dlouhodobá rizika“. Následovala ostrá dvoudenní debata a nizozemský premiér Mark Rutte během ní jen těsně přežil hlasování o nedůvěře, nastalé po obviněních, že vláda necitlivě reaguje na stížnosti kolem těžby. Jelikož rozhodnutí o urychlení ukončení těžby v ložisku – které je klíčovým zdrojem plynu pro velkou část západní Evropy a také základem nizozemských veřejných financí – přišlo nedlouho po těchto perných chvílích pro Rutteho kabinet, dává obě události agentura Bloomberg do vzájemné souvislosti.

Souvislosti je třeba hledat jinde, míní Janeček

Pavel Janeček argumentaci nizozemské vlády, že bylo zastavení těžby nutné kvůli zemětřesením, odmítá. „Já si vůbec nemyslím, že to zemětřesení má souvislost s těžbou plynu. To by se muselo třást i východní pobřeží Ameriky, kde se těží frakovací metodou,“ řekl ParlamentnímListům.cz.

Podle energetického experta bychom měli „hledat paralely mezi tím, co je možné v Evropě a nemožné v Evropě a co je možné jinde ve světě a nemožné jinde ve světě“. „Jestliže v Evropě není možno těžít frakováním, a v Americe ano – a ještě jsme se odstříhli od potrubního plynu, tak pak je zcela zřetelné, že se stáváme závislí na někom jiném. Ať si milostiví čtenář domyslí,“ doplnil.

Janeček také poukázal na kompletní demontáž německých jaderných elektráren a znovu zdůraznil, že je případné znovuobnovení těžby plynu po jeho ukončení velmi nákladnou záležitostí. Aktuálně dle něj v Evropě dochází u těžby plynu, jeho dodávek do Evropy a energetické bezpečnosti k něčemu, co by se v kontextu aktuálního dění dalo označit za „sabotáž“. „Také

odstavujeme stabilní zdroje. To rozhodně není náhoda. Je to v zájmu velkých peněz a v zájmu přesunu aktiv, který by za normálního stavu nebyl možný," míní.

„Nemyslím si, že by ta zemětřesení byla tak závažným důvodem, aby se ta těžba nedala v nějakém objemu provozovat," uzavřel Janeček vyjádření k údajným důvodům pro ukončení těžby plynu v největším evropském ložisku.

„Ruský plyn se do Střední Evropy vrátí“

Ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (za STAN) v minulém týdnu uvedl, že již zásoby plynu v Česku přesáhly 2,5 miliardy kubíků a zásobníky tak jsou naplněny více než ze 70 procent. „Aktuální tempo jejich růstu je dostatečné k tomu, aby se zásobníky před zimou naplnily," avizoval na svém twitteru.

Dle Janečka je však toto Síkelovo ujištění pro českou energetickou soběstačnost „úplně irelevantní". „To je úplně irelevantní. Já mu to říkám pořád – zásobníky jsou určené pro špičkovou spotřebu, ale my potřebujeme zajistit kontinuální dodávky plynu. Je to provozní záležitost. Vždyť to není benzínka. Pokud to politici nechtějí chápat, tak je mi to líto," zhodnotil expert výrok ministra Síkely.

Pokud by byla letos tuhá zima, byl by to dle něj problém. „V Evropě by chybělo kolem 30 miliard kubíků a měli bychom vyhlášené regulační stupně. Ale nechci spekulovat – záleží, jak tuhá zima by byla a jak dlouho by trvala," doplnil.

K dodávkám ruského plynu do Evropy Janeček poukázal, že ten stále proudí například na Slovensko, do Rakouska či do Itálie. Pokud bychom chtěli obnovit dodávky k nám, šlo by prý odebírat ruský plyn skrze Slovensko „zcela bez problémů". „Je to politická záležitost. Podívejte se na vyjádření německých politiků, včetně Roberta Habecka, kterého považuji za zhůvěřilost energetické politiky – i on říká, že v případě diskontinuity dodávek ruského plynu bude mít Evropa ‚obrovské problémy'. Zároveň zaznívají vyjádření některých

manažerů, kteří říkají, že je pouze otázkou kdy, ale že se ruský plyn do střední Evropy vrátí, protože ta jeho cenová politika bude atraktivní. To tak je,“ shrnul energetický expert.

„Výsměch“ od vlády

K ceně plynu poté Janeček dodal, že důležité je se podívat na to, za kolik jej kupujeme a za kolik jej prodáváme spotřebitelům. „Tam si myslím, že jsou nemravné marže,“ zdůraznil.

To potvrzuje i Eurostat, podle něhož ve druhém pololetí loňského roku patřila elektřina a plyn v tuzemsku k nejdražším v Evropě a ceny plynu pro domácnosti se loni dle něj zvýšily meziročně nejvíce ze všech zemí Evropské unie, a to až o 231 procent. To však rozporoval i premiér Petr Fiala (ODS), jenž se ve svém vyjádření ohradil proti unijním statistikám a oponoval jim s tvrzením, že „data o cenách energií zveřejněná Eurostatem neodpovídala realitě“. „Reálné ceny jsou v podstatě poloviční oproti těm, které byly zveřejněné,“ míní.

„Vůbec se to nevysvětlilo. Pokud bychom měli špatná čísla my, tak by je měli i ostatní. Vláda se prostě o levný plyn a elektřinu do České republiky nepostarala, což je vidět na výkonosti české ekonomiky a to, že se o tom bavíme opakovaně, že ten či onen dodává pod stropem, tak to znamená, že ten cenový strop byl stanoven příliš vysoko a zároveň byl stanoven pozdě. Vládní energetický úsporný tarif, který připravovala (vláda) pět měsíců a platil týden, je pak jakýmsi výsměchem,“ doplnil energetický expert Pavel Janeček pro ParlamentníListy.cz.

Psali jsme:

Šetří, šetří. A pak si půjčí 137 miliard. Vláda opět na pranýři

„Lidi budou nas*aní.“ Ceny jídla v Chorvatsku poškodí Fialovu vládu

„Miliardáři a vláda. Co přehlížíte. Pravda o Černochové.“ Zaorálek už natvrdo

100 tisíc, 10 tisíc, každý rok. „Na to Češi nemají.“ Past. Plus jídlo

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

123 - 4175230287/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Redakci PL můžete podpořit i zakoupením předplatného.
Předplatitelům nezobrazujeme reklamy.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete.
Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

reklama

Článek obsahuje štítky

energie , janeček , plyn , Rusko , Nizozemsko

autor: **Radek Kotas**

Radek Rozvoral byl položen dotaz

Opravdu budete spolupracovat s Trikolorou?

Co si od takové koalice slibujete? Myslíte, že společně získkáte víc hlasů? A i kdyby ano, k čemu vám to bude? Kde chcete vzít koaličního partnera? To je totiž problém váš i ANO. I kdybyste volby vyhráli, nemáte s kým vládnout, takže nemá ani smysl vás ani volit.

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 20

Další články z rubriky

16:30 „Úplně jinak.“ Nový průšvih s plynem, Německo, ruský plyn. A zima

Plánované odstavení velkého nizozemského plynového vrtu a zároveň rušení jaderných elektráren v Něme...

15:22 Romové se sešli v Brně. Zapálili svíčky za zavražděného mladíka. A pak se to zvirtlo...

11:55 Voliči, spočítejte jim to ve volbách! Středula povstal: Pavel neví. Fiala lže...

6:00 Dezoláti, Putinovci... Ti jdou proti ČT. Padlo veřejně! Nový ředitel byl u toho. Petr Žantovský má jasno

10:55 Co to Pavel způsobil? Moskva už to jede. Novinář se drží za hlavu

10:45 Vypadnou lidovci ze Sněmovny? Podívejte, co udělal Jurečka vlastním voličům. Rouček ukazuje na Moravu